

Leer ons bidden

Ik en Gij

Bidden vormt het hart van het geloof. Bidden is dorstig naderen tot de bron. Bidden is om te beginnen zwijgen, de wijde stilte binnengaan waarin ik God ontmoet, die eeuwig op zoek is naar de mens. Daar sta ik, kniel ik; ik zeg 'Gij'. Door 'Gij' te zeggen heb ik niet meer alleen met mijzelf te maken, ik ben nu in relatie. Door eerbiedig het 'Gij' uit te spreken ontsnap ik uit de cocon waarin ik teveel en angstvallig met mijzelf bezig ben. Het gebed is verlossend. Ik blijf niet degene die ik dacht te zijn, ik ben niet het product van mijn verleden, ik word mijzelf via het Gij tegenover mij, die vreemde Ander, die alle dingen nieuw maakt.

Liturgie is gebed. Op zondag komen wij onze huizen uit om te bidden, samen. Het bidden is er al in de stilte voordat de dienst begint. 'Laat ons bidden', zegt de voorganger en wat volgt is eerst de stilte: de stilte waarin de gemeente bidt door 'Gij' te zeggen. In de stilte wijde ruimte van het gebed luistert ze en ziet ze uit naar God.

Verbinding

Bidden is dus niet vooral zelf aan het woord zijn. Bidden is eerst dit stilvallen. In de stilte ontstaat de verbinding: de verbinding met God en met het zuchten en lofzeggen van de gemeente van alle tijden en plaatsen. Bidden is ingebed worden in het bidden van de eeuwen. Bidden is daarom ook de psalmen zeggen en zingen. Ons eigen 'ik' wordt het wijde 'ik' van de psalmen. Het 'ik' dat daar bidt is verbonden met vele anderen. In het 'ik' van de psalmen bidden ik en jij. Door eerst 'Gij' te zeggen komt dadelijk jij in beeld, mijn medemens, mijn zuster en broeder.

Door de stilte van het gebed waait ook het zuchten van de schepping. Wij vangen op hoe het overal in en rondom ons bidt.

Onze Vader

Door te bidden gaan wij binnen in het grotere, dat ons opent. Dat beleven wij vooral ook als wij samen het gebed bidden dat Jezus ons heeft geleerd: het 'Onze Vader'. In de liturgie vormt het Onze Vader een hoogtepunt. Jezus' woorden tillen het bidden van de gemeente op. Het Onze Vader wordt een gezamenlijk zingen. Ook als we het gebed van Jezus in meerdere talen bidden, beleven we de gezamenlijkheid.

In de vroegste fase van de kerk moeten er verschillende versies van het Onze Vader hebben bestaan. Zo heeft het evangelie van Lucas een kortere versie dan het evangelie van Mattheüs (vergelijk Luc 11:2-4 met Mat 6:9-13). De versie van Mattheüs is het Onze Vader geworden zoals de wereldwijde kerk het in de mond heeft genomen en aan

steeds weer nieuwe generaties doopleerlingen heeft onderwezen. Aan het Onze Vader bij Mattheüs is een lofzegging toegevoegd ('want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, in eeuwigheid'), die niet in oorspronkelijke tekst van het evangelie stond maar is voortgekomen uit de eredienst van de vroege kerk. In de protestantse kerken bidden we het Onze Vader altijd met die toegevoegde liturgische lofzegging, in de katholieke kerken wordt ook, vooral in de getijden, de oervorm zonder lofzegging gebruikt.

De waarheid van de hemel

In het gebed van Jezus spreken wij het eeuwige Gij aan als 'onze Vader'. Wij duiden de hoogte en lengte en diepte en breedte van het geheim dat God is, maar die verbijsterende vreemde Ander wekt óók vertrouwen. 'Onze Vader' zeggen wij: we zijn aan het begin van het gebed al dadelijk een meervoud, losgetrokken uit eenzaamheid en uit ons beperkte eigenbelang. Al biddend gaan wij samen open voor nieuwe waarheid die zich meldt (Gods koninkrijk). In het dagelijkse leven worden wij medeplichtig aan het gebeuren van Gods wil. Het alledaagse leven wordt een dienst aan de heiliging van de Naam (die heiliging vindt plaats o.a. door de wijze waarop wij een medemens op straat groeten, onze aandacht richten, onze doelen stellen, de naaste liefhebben, de schepping behoeden, ons geld besteden, in dagelijkse bezigheden en ontmoetingen de belofte vrijmaken). In het gebed van Jezus voltrekt zich een beweging: 'zoals in de hemel, zo ook op de aarde'. De hemel

is de belofte die geschreven staat boven de aarde: belofte in poëzie die wenst neer te dalen en concreet te worden. De hemel is Gods volslagen nieuwe mogelijkheid, die popelt om zich te realiseren. Soms het is er al en dan is het weer even weg. De hemel is de laatste waarheid over onszelf (nee zo hoopvol hadden we nog niet over onszelf en elkaar en deze wereld gedacht). Wie naar deze bevrijdende waarheid toeleeft, heeft een opdracht op zak: er valt nu het nodige te laten dan wel geheel anders aan te pakken.

Pas als ons leven zo open wordt gewrikt, ontvankelijk is geworden en nieuw is gefocust, komen de beden voor de persoonlijke noden: het nodige brood voor vandaag. En de vergeving van onze schulden, zodat wij niet gevangen blijven in wat, onvermijdelijk, misging. Uiteraard is die bede om vergeving alleen maar waarachtig als wij ook elkaar niet gevangen zetten in fouten en schulden. Zo blijft ons aller leven open voor wat uit de hemel naar ons toe komt — zelfs al wij worden beproefd en tot ons verdriet stuiten op het kwaad.

Vriendschap

Op het moment dat u de Over & Weer onder ogen krijgt vieren wij in het Centrum voor doof blinden de buitenviering. Een jarenlange traditie die ik heb overgenomen van mijn voorgangers. Een viering eind augustus, buiten, als het weer het toelaat, met een feestelijk tintje. Na afloop mag iedereen namelijk genieten van een heerlijke barbecue, bereid met zorg door de keuken van Kalorama.

Dit jaar is het thema "vrienden in het leven". Een dierbaar onderwerp voor de bewoners hier, maar ik denk eigenlijk voor iedereen. Zoals ook Prediker zegt in hoofdstuk 4, vers 9: Het is beter met z'n tweeën te zijn, dan alleen. Wij, mensen, hebben allemaal een diep verlangen naar vriendschap. Dat je jezelf herkent in een ander. Alsof je er pas "bent" als je er van de ander "mag" zijn. Omdat je gezien wordt door de ander.

Iedereen heeft wel één of twee heel dierbare vrienden. Vrienden die soms kort en soms voor een langere periode met ons mee wandelen door het leven.

Maar er zullen ook tijden in uw leven

zijn geweest dat vriendschappen verwateren of dat het lijkt alsof er niemand in uw omgeving is waar u die bijzondere "klik" mee heeft. Stelt u zich dan eens voor hoe moeilijk dat is voor onze slechtziende en slechthorende bewoners voor

wie het zo ingewikkeld is om contact te maken. Als is het maar met iemand die samen met hun op dezelfde groep zit. Contact maken als je zelf niet eens kunt zien waar iemand zit, of dat je gehoor te slecht is om iemand met een zachte of gebrekkige stem te kunnen verstaan.

Hoe kun je dan contact maken? Door middel van ontmoetingsgroepen op de groep met verschillende thema's probeer ik bewoners te laten vertellen over wat hen beweegt in het leven. Door af en toe duidelijk te herhalen wat iemand zojuist vertelde kan iedereen mee doen en naar elkaar luisteren. Bijzonder vind ik het dan altijd wanneer ze hele gewone dingen aan elkaar vertellen die ze nog helemaal niet van elkaar weten en waardoor ze merken dat ze soms meer met elkaar gemeen hebben dan ze denken. Mensen die soms al een half jaar bij elkaar op de groep wonen... sommigen die al jaren op dezelfde groep wonen. Allemaal omdat contact maken voor hen niet vanzelfsprekend is. Hoe waardevol en belangrijk zijn deze groepen dan...het lijkt zo eenvoudig maar voor hun betekent het zoveel.

Het maakt me nederig en ongelofelijk dankbaar voor de vriendschappen die ik heb.

Daniella Martina
Geestelijk verzorger, St. Kalorama

Bijbelleesrooster

vrijdag	30 augustus	1 Samuel 14:16-23	dinsdag	17 september	Lucas 14:25-35
zaterdag	31 augustus	1 Samuel 14:24-35	woensdag	18 september	Lucas 15:1-10
zondag	1 september	Lucas 14:1-11	donderdag	19 september	Lucas 15:11-32
maandag	2 september	Lucas 14:12-24	vrijdag	20 september	Lucas 16:1-9
dinsdag	3 september	1 Samuel 14:36-46	zaterdag	21 september	Lucas 16:10-18
woensdag	4 september	1 Samuel 14:47-52	zondag	22 september	1 Samuel 19:1-17
donderdag	5 september	1 Samuel 15:1-9	maandag	23 september	1 Samuel 19:18-24
vrijdag	6 september	1 Samuel 15:10-23	dinsdag	24 september	1 Samuel 20:1-11a
zaterdag	7 september	1 Samuel 15:24-35	woensdag	25 september	1 Samuel 20:11b-23
zondag	8 september	1 Samuel 16:1-13	donderdag	26 september	1 Samuel 20:24-21:1
maandag	9 september	1 Samuel 16:14-23	vrijdag	27 september	Lucas 16:19-31
dinsdag	10 september	1 Samuel 17:1-11	zaterdag	28 september	Lucas 17:1-10
woensdag	11 september	1 Samuel 17:12-30	zondag	29 september	1 Samuel 21:2-10
donderdag	12 september	1 Samuel 17:31-40	maandag	30 september	1 Samuel 21:11-22:5
vrijdag	13 september	1 Samuel 17:41-54	dinsdag	1 oktober	1 Samuel 22:6-23
zaterdag	14 september	1 Samuel 17:55-18:5	woensdag	2 oktober	1 Samuel 23:1-13
zondag	15 september	1 Samuel 18:6-16	donderdag	3 oktober	1 Samuel 23:14-28
maandag	16 september	1 Samuel 18:17-30	vrijdag	4 oktober	1 Samuel 24:1-8a

De klad in het ene

Als kerken hebben wij dit gebed van Jezus gemeenschappelijk. Het is te betreuren dat wij binnen ons Nederlandse taalgebied in het ene gemeenschappelijke toch weer verschillen hebben weten aan te brengen. Hoe kon het gebeuren dat protestanten en katholieken hetzelfde gebed met andere woorden gingen bidden? En nog vreemder: waarom gaan ze daarmee door tot op de dag van vandaag? He- laas, ook zelf behoor ik tot degenen die scheiding hebben gebracht in wat één zou moeten zijn, toen ik er jaren geleden in de Stevenskerk en de Maranathakerk voor pleitte het Onze Vader in de versie van de Nieuwe Bijbelvertaling te gebruiken. De NBV-versie van het Onze Vader ondergaat inmiddels al weer een revisie — bij een bijbelvertaling moet dat ook: waar nodig moet die worden bijgesteld, op basis van voortschrijdend taalkundig inzicht en vanwege de ontwikkeling van onze taal. Maar de liturgie vraagt om een tekst die niet om de tien jaar verandert maar generaties meekan, die bij het bidden in kerk en thuis en bijvoorbeeld op de begraafplaats de vrede van de herkenning en geen verwarring oplevert.

De meest gangbare versies van het Onze Vader in ons taalgebied zijn de protestantse, de 'oecumenische' en de rooms-katholieke. Bij die drie versies zijn de verschillen weliswaar storend en onnodig, maar in het samen bidden raken we toch niet geheel van de rails. Met de NBV-versie echter vallen we uit de toon van de rest van de biddende kerk, we ontsporen. Liever niet meer gebruiken dus.

Henk Gols

(protestants)

Onze Vader, die in de hemelen zijt,
uw Naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede,
gelijk in de hemel also ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid. Amen.

(oecumenisch)

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw Naam worde geheiligd.
Uw koninkrijk kome.
Uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid,
in eeuwigheid. Amen.

(rooms-katholiek)

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw rijk kome;
uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze
schuldenaren
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.
(Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.)

De weg van de liturgie

Het bidden in de eredienst is iets van voorganger en gemeente samen. De voorganger spreekt een gebed uit en het is de gemeente die het gebed beaamt. Maar in de Maranathakerk en de Ontmoetingskerk blijft het doorgaans opvallend stil als de voorganger zijn/haar gebed besluit. De laatste woorden van het gebed, bijvoorbeeld 'door Christus onze Heer', blijven in de lucht hangen. Na de zegen op het eind van de dienst is het Amen van de gemeente wél duidelijk te horen. Maar echt, gemeente, alle Amens zijn voor u!

Henk Gols

Diaconale collecten**Zondag 1 september -****SchuldWegWijzer**

SchuldWegWijzer is een project vanuit de diaconie, waarbij door vrijwilligers kosteloos praktische ondersteuning wordt geboden aan mensen die in financiële problemen zijn geraakt. Kijk voor meer informatie op: www.schuldwegwijzer.nl

Zondag 8 september - PVD

Trouw bezoeken de dames van de PVD (Protestantse Vrouwendienst) hun adresjes van ouderen in de gemeente. Wij steunen voor het bloemetje bij bezoek.

Zondag 15 september - Sociale zorg

Nog steeds vragen mensen ondersteuning van de diaconie. Ondanks de rechten die we hebben opgebouwd in onze maatschappij, is hulp nodig. De diaconie probeert te helpen. Met uw bijdrage maken we het mogelijk.

Zondag 22 september - Dienst met kinderen (Stevenskerk)

Deze zondag is er in de Stevenskerk een gezamenlijke dienst voor heel onze Protestantse Gemeente. Een bijzondere rol in de dienst is weggelegd voor de kinderen. De opbrengst van de collectie is voor 50% bestemd voor de diaconie en 50% voor de PGN.

Zondag 29 september - Stichting Bulawayo (trainingscentrum)

Bulawayo is de tweede stad van Zimbabwe en hier is ruim 80% van de beroepsbevolking werkloos met veel armoede als gevolg, want werklozen krijgen geen uitkering in Zimbabwe. Aangezien de kans op een baan zeer klein is, hebben de gezamenlijke kerken in 1993 de Bulawayo Projects Centre opgericht. Hier worden werklozen en schoolverlaters gestimuleerd om economische activiteiten te ontwikkelen die resulteren in kleine ondernemingen. Inmiddels heeft de Projects Centre meer dan 2600 potentiële ondernemers getraind en sinds 2008 hebben daarnaast ruim 1800 kleinschalige irrigatieboeren op het platteland een ondernemers training gevolgd.

Het is een project van de gezamenlijke kerken in Bulawayo waar veel vrijwilligers aan meewerken. Mede hierdoor is het een effectief, efficiënt project.

Nieuws uit het Huis van Compassie

Diaconaal centrum 'de Haard', Groenestraat 170, 6531 HW Nijmegen

Soepie doen: 12 september

Zin om samen te lunchen met andere mensen? Donderdag 12 september maken vrijwilligers een lekkere soep. Met wat brood en een kopje thee en koffie. Iedereen is welkom: jong en oud, in Nederland of ver weg geboren, net in Nijmegen of al heel lang... Kom langs van 12.30 tot 13.30 uur!

20 september: Repair Café

Kom langs bij Repaircafé Willemskwartier, van en in het Huis van Compassie. Dé plek waar u elke 3e vrijdag van de maand terecht kunt voor reparatie van o.a. apparaten, fietsen en kleding. U kunt deze middag ook het Kappers Café bezoeken.

Het eerstvolgende Repaircafé vindt plaats op vrijdag 20 september van 13 - 16 uur. De reparaties en het knippen zijn gratis, maar een vrijwillige bijdrage is welkom.

23 september: Vredesmaaltijd

Stichting KUS en Huis van Compassie nodigen u van harte uit om in de vredesweek samen te eten op maandag 23 september van 18 tot 20 uur in het Huis van Compassie, dat tevens Vredesambassade is. Dit jaar is het thema van de Vredesweek: Vrede verbindt over grenzen.

Amnesty en de Vredesambassadeurs zullen wat vertellen, er is muziek en er wordt een vredeskunstwerk onthuld, gemaakt door bezoekers van het Huis van Compassie. We eten een vegetarische maaltijd met dessert, met een cultureel tintje.

De maaltijd met koffie en thee kost 7,50 euro. Of u betaalt naar draagkracht. Aanmelding is noodzakelijk via mail: post@huisvancompassienijmegen.nl o.v.v. uw naam en telefoonnummer. U kunt ook bellen: 024 – 322 84 80.

30 september: Vrijwilligerscafe

In veel vrijwilligerswerk werk je met mensen. Het is fijn om goed met een ander te kunnen communiceren. Soms loopt een contact moeilijk. Dat kan komen omdat de ander er niet open voor staat. Dat kan ook door je eigen houding komen. Wat vertel je een ander zonder woorden, alleen door je gedrag? We onderzoeken samen het contact maken en contact houden. We wisselen ervaringen uit en doen oefeningen. Mariët Mensink van Stichting KUS (Kunst van Samenleven) zal de middag begeleiden. Iedereen is welkom op maandag 30 september van 15.00–16.30 uur: vrijwilligers van Nijmeegse organisaties en andere geïnteresseerden. Deelname is gratis en opgave niet nodig.

24 september: Podiumgesprek over persoonlijk leiderschap

In de huidige tijd lijken veel vraagstukken en problemen onontwaaarbaar en niet op te lossen. Dat maakt de urgentie van het thema leiderschap groot. Theo van der Zee zet in dit podiumgesprek uiteen dat leiderschap niet gaat om je eigen wil opleggen, maar om ontvankelijk zijn, je te laten aanspreken en dan in beweging te komen voor het goede. Het is een radicaal andere benadering die onverwachte mogelijkheden laat zien en gebeuren. We zien andere mogelijkheden in onszelf en in onze omgeving, waardoor samengewerkt kan worden aan een vreedzame samenleving. Hiermee sluit hij aan bij het thema van de Vredesweek "Vrede verbindt over grenzen".

Dr Theo van der Zee is al vele jaren actief in en voor het onderwijs, en werkt momenteel voor Verus, de landelijke organisatie voor katholiek en christelijk onderwijs. Hij houdt zich vooral bezig met de toerusting, nascholing, begeleiding en advisering van schoolleiders. Daarnaast is hij verbonden aan het Titus Brandsma Instituut voor praktijkgericht onderzoek. In het najaar 2019 verschijnt van zijn hand 'Leidinggeven aan wat komt. Een contemplatieve benadering van leiderschap'.

Dit podiumgesprek vindt plaats in Augustijns Centrum de Boskapel op dinsdag 24 september van 20.00 – 22.00 uur. Kosten: 7 euro (inclusief koffie/thee en drankje na afloop)

27 september: filmavond 'One Day after Peace'

Vrijdag 27 september draaien we de documentaire 'One Day after Peace' (regie: Erez & Miri Laufer | Israël & Zuid-Afrika | 2012). Een joodse moeder van een zoon vermoord door een Palestijn gaat in Zuid-Afrika op onderzoek naar de methodiek en effectiviteit van de Waarheidscommissie. Zij wil contact met de moordenaar van haar zoon, omwille van zichzelf én de vrede tussen Joden en Palestijnen. De moordenaar wenst geen contact, tenzij om nogmaals uit te leggen wat zijn rechtvaardiging is en was. Hoe in vredesnaam tot verzoening en vrede te komen?

Na afloop van de film is er gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan, in een ontspannen sfeer en onder het genot van een drankje.

Aanvang: 19.45 uur (inloop 19.30 uur)
Toegangsprijs 7,- of naar draagkracht, inclusief koffie en drankje. Aanmelding is niet nodig.

Deze film vertonen wij in het kader van de Vredesweek van PAX, die als thema heeft: 'Vrede verbindt over grenzen'. De film wordt ingeleid door een medewerker van PAX. Deze avond organiseren we samen met stadsklooster Mariken, Augustijns centrum de Boskapel en Pelgrimshuis Antonius.

We leren het elkaar

Mensen met een Nederlandse en met een Arabische achtergrond kunnen bij deze cursus op gezellige wijze kennis maken met elkaars taal en cultuur. We gaan de beide talen spreken en we leren ook wat te schrijven. We oefenen van goede dag zeggen tot de weg vragen etc. En we praten samen over welke waarden en gebruiken we hebben. We leren het elkaar is heel breed en laagdrempelig.

De lessen worden verzorgd door: Elmoiz Elnour, docent Arabisch en Antoine Berben, docent Nederlands. Er zullen ook presentaties van deelnemers zijn en boeiende gastsprekers. We zijn ook nog hard op zoek naar een vrijwilliger, die het culturele gedeelte van de les op zich wil nemen.

Beginnersgroep: van 09.30 tot 10.30 uur
Gevorderden: van 10.00 tot 11.00 uur
De eerste les is donderdag 19 september en is een proefles.

Kosten: 60 euro (deelnemers met een uitkering kunnen gratis meedoen).
Aanmelding of vragen via mail: m.vandeneerenbeemt@huisvancompassienijmegen.nl o.v.v. uw naam en tel.nummer.
Bellen kan ook: 024 – 322 84 80, vraagt u dan naar Mirjam.

Iedereen kookt voor elkaar

Na het succes van de vorige groep zijn we gestart met een nieuwe serie 'Iedereen kookt voor elkaar'. Deze groep gaat wekelijks op donderdag samen koken, eten en een thema bespreken.

In groepjes worden twee gangen bedacht, de boodschappen gedaan, de tafel gedekt, gekookt en afgewassen. Er is nog plek voor deelnemers, deelname is gratis. U kunt ook als gast een keer aanschuiven en mee genieten van de lunch. Hiervoor vragen we een bijdrage van 7,50 euro. Wilt u meedoen of als gast komen, meld u aan bij Miriam: m.vandeneerenbeemt@huisvancompassienijmegen.nl of bel 024 – 322 84 80.

De taakverdeling en voorbereidingen beginnen al 's morgens en we eten met 15 tot 20 mensen om 12.30 uur. Na het eten nemen we de tijd om over een thema te praten en zelf ook een keer iets te presenteren. Er komen een paar keer gastsprekers, bijvoorbeeld om iets te vertellen over gezond eten.

De groep komt op de volgende donderdagen bij elkaar:
- 5, 12, 19, 26 september en 3 en 17 oktober

Cursus: Leren van Luther

Voor wie zich wil verdiepen in geloofsvragen wordt de cursus 'Leren van Luther' aangeboden voor deelnemers uit diverse kerken en alle belangstellenden. Dit cursusjaar staat de bekende theoloog Dietrich Bonhoeffer centraal.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) was een Lutherse theoloog en predikant die vooral door zijn verzet tegen het Nazi-regime voor velen een grote inspiratiebron is geworden. Eén vraag houdt Bonhoeffer zijn hele leven lang bezig: wat is de kerk, wie is de kerk, en waar is de kerk voor? In zijn proefschrift (hij is dan pas 21 jaar) maakt Bonhoeffer duidelijk dat de kerk niet moet praten over Christus en het evangelie, maar zelf vindplaats moet zijn van Christus in de wereld. Christus bestaat als gemeente. Dat schept een enorme verplichting! Genade en vergeving kunnen niet zonder Navolging (de titel van Bonhoeffers beroemdste boek). En die navolging van Christus is geen hoogst individuele zaak maar vraagt om sociaal engagement.

In Amerika leert Bonhoeffer hoe zwarte geloofsgemeenschappen dat laten zien in hun hulp aan slachtoffers van uitsluiting en racisme. Geen wonder dat hij vervolgens in Nazi-Duitsland één van de spraakmakende gezichten wordt van de Bekenkende Kirche, die zich verzet tegen de dictatuur en tegen mede-christenen die trouw zweren aan Hitler. Na de mislukte aanslag op Hitler in 1944 blijkt dat Bonhoeffer via familie ook betrokken was bij de groep officieren die die aanslag hadden beraamd. Op 9 april, drie weken voor het einde van de oorlog, wordt Bonhoeffer op persoonlijk bevel van Hitler opgehangen. Zijn laatste woorden voordat hij werd opgehangen, waren: "Dit is het einde, voor mij het einde van het leven."

Bonhoeffer heeft zich niet alleen laten inspireren door het radicale denken van Maarten Luther (1483-1546), maar heeft dat denken ook voor onze tijd opnieuw doordacht en doorleeft. In de cursus Leren van Luther 2019-2020 (75 jaar na Bonhoeffers voortijdige dood) staan we stil bij zijn belangrijkste teksten over het wezen van een kerkelijke gemeenschap, over de spanning (of niet) tussen christen-zijn en leven in een niet-christelijke samenleving en over de betekenis van 'navolging' in onze tijd. Soms komt daarbij ook het denken van Luther prominent aan de orde en soms denken we even mee met andere theologen die de actualiteit van Luther (en Bonhoeffer) voor het voetlicht brengen.

De cursus van vier bijeenkomsten van telkens 1,5 uur wordt in 14 plaatsen door het land aangeboden, ook in Nijmegen. In Nijmegen vinden de bijeenkomsten plaats op de volgende data: 2 oktober, 30 oktober, 27 november, 15 januari 2020, van 19:30 - 21:00 uur in de Lutherse kerk (Prins Hendrikstraat 79).

De cursus wordt voor alle locaties gezamenlijk afgesloten met de vertoning van een film over het leven van Dietrich Bonhoeffer op 29 februari 2020 (overdag) in de Nikolaikerkerk Utrecht (vlakbij station Utrecht Vaartse Rijn)

Kosten: 20 euro (voor reader en koffie/thee) te voldoen op de eerste bijeenkomst
Aanmelden voor de cursus bij: Ds. Susanne Freytag, ds.freytag@lutherszuidnederland.nl of tel. 06-4395 5283.

Uitleg over deze cursus staat (met uitgebreide beschrijving van de bijeenkomsten) op: www.lutherszuidnederland.nl

Predikanten en de pastoraal werker zijn werkzaam voor de hele gemeente Nijmegen. Ze zijn als volgt te bereiken:

ds. Henk Gols:
e-mail: henkgols@planet.nl
tel. 06 - 51999262

ds. Paul Oosterhoff:
oosterhoff@kerkinactie-nijmegen.nl
tel. 06 - 22994450

ds. Rainer Wahl (interim predikant):
werkdagen: woensdag + donderdag
tel: 06 - 27222693
e-mail: rama.wahl@gmail.com

Marije Klijsma
tel. 06 - 19047440
e-mail: m.klijsma@pkn.nl
werkdagen: maandag + woensdag

Secitie Stad
Maranathakerk

Kerkgebouw:

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen

Secretariaat sectieraad:

Truus Nota - Vasmel, tel: 024 - 3241364;
e-mail: scribasectiestad@gmail.com

Koster: Willem van Tilburg, tel: 3554520,
e-mail: koster@maranathakerk-nijmegen.nl

Website: www.maranathakerk-nijmegen.nl

Wijkkas: rekening NL16 RABO 0373 7260
23 t.n.v Wijkkas PGN-Stad

Auto-ophaaldienst: A. Schalk - 350 57 39
of H. Wiedhaup - 360 21 32 of b.g.g. 06 25
024 667

Bereikbaarheid pastoraat

Coördinator pastoraat: Mieke van den Brandt, ouderling, tel. 024-6639584;
e-mail: miekevdbbrandt@zonnet.nl

U kunt ook rechtstreeks contact met de predikant opnemen:

Ds. Henk Gols: tel.: 06-51999262;
e-mail: henkgols@planet.nl

Bij dringende vragen kunt u op maandag en woensdag contact opnemen met Marije Klijsma: tel. 06-19047440; e-mail: m.klijsma@protestantstekerkerk.nl

Protestantse Vrouwendienst Zuid-West én Oost

Nu de maand september alweer in zicht komt, wordt het tijd om u te informeren over het komend seizoen met gezellige samenkomsten in de kerk. Zoals ook vorig jaar zijn deze middagen voor beide PVD-groepen samen. Misschien zijn de Kerst- en Paasviering gescheiden, omdat de zaal dan te klein is. Daar krijgt u t.z.t. bericht over.

Als u, die dit leest, niet bekend bent met de maandelijkse middagbijeenkomsten van ouderen, georganiseerd door de Protestantse Vrouwendienst (vaak aangeduid met P.V.D.), dan kunt u informatie inwinnen op de website van de Maranathakerk, bij Anneke Jansen of Addie Wanders (zie telefoonnummers onder dit bericht). Kort gezegd: op de 4e dinsdag van elke maand is er voor 65-plussers een gezellige bijeenkomst in de grote zaal van de kerk. Kom eens een kijkje nemen. Misschien vindt u het leuker om samen met een vriend(in) of kennis te komen, die we ook van harte welkom heten, als hij/zij geen lid is van onze kerk.

De eerste middag zal gehouden worden op dinsdag 24 september om half 3. We komen dan natuurlijk even terug op het reisje, dat beide PVD-groepen in mei gemaakt hebben ter afsluiting van het seizoen.

Zoals elk jaar is er bij de opening van het seizoen ruimschoots de tijd om met elkaar belevenissen te delen. Dat doen we in de pauze bij een sapje en een knabbeltje. We gaan een paar originele quizzen doen en als de tijd het toelaat enkele gezelschapsspelletjes.

U gaat na deze eerste bijeenkomst niet naar huis zonder het traditionele broodje kroket. Deze middag duurt daarom iets langer dan gewoonlijk, maar zal rond 17.00 uur afgelopen zijn.

Nog twee berichten de PVD betreffend:

1. Wij, medewerksters van de Protestantse Vrouwendienst, hebben zeer teleurgesteld kennis genomen van het bericht van aftreden, dat de voorzitter van de diaconie, Ria Timmerman, ons stuurde.

Ze heeft zich voor dit vrijwilligerswerk meer dan 10 jaar naar beste weten en kunnen ingezet; meestentijds met vreugde. Het spijt haar dat ze niet langer vanuit de Diaconie onze begeleider kan zijn. We hebben onze dank voor de tomeloze inzet aan Ria overgebracht; begeleid door een boeket bloemen.

2. Ans van Luik, 38 jaar lang (!) PVD-medewerkster, heeft te kennen gegeven, dat ze met dit vrijwilligerswerk moet stoppen. Haar leeftijd en gezondheidstoestand nopen haar tot dit besluit. We betreuren ten zeerste, dat we haar als onze accurate secretaresse zullen moeten missen. Te gelegener tijd zullen we afscheid van haar nemen.

Voor de vrijwilligsters nog de volgende mededeling: of de Inspiratiedag ter opening van het PVD-seizoen die gepland stond op dinsdag 17 september zal doorgaan, is nog niet duidelijk, nu Ria Timmerman niet langer de organisatie op zich kan nemen.

Hartelijke groeten voor ieder en tot ziens op de eerste ouderenbijeenkomst van dinsdag 24 september om 14.30 uur in de zaal van de kerk.

Addie Wanders (Zuid-West):
tel: 024- 355 8471

Anneke Jansen (PVD- Oost):
tel: 024- 322 1489

Dinsdagmorgenkring

In de maandelijkse Dinsdagmorgenkring (elke tweede dinsdag van de maand, van 10 - 11.30 uur) zullen we ons bezighouden met de volgende thema's:

10 september: 'Wonen overal nergens thuis': over weggaan en thuiskomen;
8 oktober: 'Heilige Drievuldigheid': over andersheid en eenheid;
12 november: 'Wet en evangelie'; de vreugde van het gebod;
10 december: 'Maria': over Vrouwe Jeruzalem en moeder de kerk;
14 januari: 'Verborgengang': over godsontmoeting en gebed;
11 februari: 'Gute nacht, Freunde': over laatste dagen.

Als u voor het eerst aan de Dinsdagmorgenkring gaat nemen, kunt u zich bij mij opgeven (henkgols@planet.nl). De nodige teksten ter voorbereiding worden u dan tijdig toegestuurd.

Henk Gols

Kerkdienst gemist?

U kunt de diensten van de Ontmoetingskerk en Maranathakerk ook via internet beluisteren.

Ga hiervoor naar de website van PGN: www.pkn-nijmegen.nl (onderaan deze pagina vindt u een link naar de kerkdiensten)

Meijhorst 70-33, 6537 EP, tel. 344 39 56
 Website: www.ontmoetingskerk.net
 Scriba (t.a.v. Irma van de Kamp):
scriba@ontmoetingskerk.net
 Ledenadministratie (t.a.v. Cees van Eerten):
ledenadministratie@ontmoetingskerk.net
 Secretariaat:
prot.secretariaat@ontmoetingskerk.net
 Pastoraat (tijdelijk):
 voor dringende zaken tel. 344 14 46, overige
 vragen via mailadres scriba
 Bespreking kerkruimtes:
 via de website (zoek op 'zaalbeheer')
 Rekeningnummer sectiekas:
 NL42 INGB 0002 4057 37 (t.n.v. sectiekas
 sectie Dukenburg/Lindenholt PGN Nijmegen)
 Inleveren kopij Over&Weer:
redactie@ontmoetingskerk.net

Bereikbaarheid pastoraat

Secretariaat: 024 - 344 14 46 (bereikbaar op werkdagen van 7.00u – 23.00u);
secretariaat@ontmoetingskerk.net

U kunt ook rechtstreek met de kerkelijk werker contact opnemen:

Marije Klijnsma: tel. 06-19047440;
m.klijnsma@protestantsekerk.nl
 (werkdagen maandag en woensdag)
 Voor dringende vragen kunt u op dinsdag, donderdag en vrijdag contact opnemen met ds. Henk Gols: tel.: 06-51999262; e-mail: henkgols@planet.nl

Bij de diensten

De zomervieringen zijn weer voorbij. Het terras in de Ontmoetingstuin hebben we volop kunnen gebruiken door samen koffie te drinken, te genieten van het mooie weer en met elkaar te praten. De kosteren werden bijgestaan door koffieschenkers en sjouwers, waarvoor dank!

We starten ons nieuwe seizoen op 1 september met een oecumenische tafelviering om 10.30 uur.

Dan zijn mw. J. van der Meer en mw. ds. M. de Mik onze voorgangers en zingen er meerdere koren. Deze viering is door de koren, de voorbereidingsgroep en de voorgangsters voorbereid en sluit aan bij ons jaarthema voor 2019/2020: Water, bron van leven.

In de dienst van 8 september gaat Ds. H. Gols voor. Op 15 september verzorgt de werkgroep 5de zondag de dienst. Zij hebben in de zomermaanden al nagedacht over de liederen, gebeden en de preek. Beide diensten beginnen om 9.30 uur.

De jaarlijkse viering voor jong en oud zal dit keer plaatsvinden op 22 september. Iedereen is van harte welkom in de St. Stevenskerk om 10.00 uur. Daarover is vast meer te lezen elders in dit blad. In de Ontmoetingskerk is dan geen dienst. Op 29 september is mw. ds. C.W. van der Berg onze voorgangster.

In het eerste weekend van oktober is er een eerste zondagviering op 6 oktober om 10.30 uur. Daarover leest u in de volgende O&W meer.

Nieuwe koster en pastor

Na het vertrek van Marloes Bruckwilder als koster zijn we op zoek gegaan naar een nieuwe beheerder/koster. Per 15 augustus is Maarten Noordzij begonnen met zijn werkzaamheden in de Ontmoetingskerk. Wij wensen hem veel succes toe. Na de dienst op 1 september is er gelegenheid om met hem kennis te maken

Met ingang van 1 september treedt Trees Versteegen in dienst als pastoraal werkster voor de parochie Heilige Drie-eenheid, met als standplaats de Ontmoetingskerk. Wij zijn blij dat er een opvolgster van Jeanne Rens is gevonden. In het weekend van 14 en 15 september is haar installatie. Zij zal dan ook mee voorgaan in de RK-vieringen van dat weekend.

Protestantse Vrouwendienst Dukenburg / Lindenholt / Hatert

Hopelijk heeft u een fijne zomertijd achter de rug.

We gaan op 26 september weer starten met de maandelijkse middagen voor onze oudere gemeenteleden. Op deze middag wordt de film "As it is in Heaven" vertoond.

De film gaat over de dirigent Daniel Daréus, die om de wereld toert met zijn wereldberoemde muziekstukken en daarna op het podium staat. Tot hij een hartaanval krijgt en hij het doktersadvies krijgt zeer rustig aan te doen. Hij keert terug naar zijn geboortedorp in Norrland, in het noorden van Zweden. Daar komt hij in aanraking met het plaatselijke koor en hij besluit zich hiermee te betoemen. Zijn leven en dat van de andere

bewoners van het dorpje zullen nooit meer hetzelfde zijn...

U bent welkom om 14.00 uur, we krijgen dan eerst koffie en/of thee met een traktaatje en de gelegenheid om met elkaar de wederwaardigheden van de afgelopen maanden te delen.

Mocht u niet op eigen gelegenheid naar de kerk kunnen komen, neem dan vóór 24 september contact op met Mevr. Trudy Broekhuizen, tel. 3440067. Vervoer wordt dan geregeld.

Wij hopen u allen te zien op donderdag 26 september.

De afgelopen periode is er een aantal giften van 10, 12,50 en 40 euro ontvangen. Waarvoor onze hartelijke dank.

De Vrouwendienst

Jaarmarkt Agneskerk Lindenholt

Zondag 8 september organiseert de Agneskerk in Lindenholt Nijmegen van 11.00 – 17.00 uur aan de St. Agnetenweg 90 Nijmegen weer haar JAARMARKT! Er zijn nog kramen te huur voor 25 euro.

De markt start op zondag 8 september om ca. 11:00 uur direct na de mis.

Zaterdag 31 augustus kunt u van 09.00 tot 12.00 uur spullen brengen bij de kerk aan de St. Agnetenweg 90 Nijmegen.

Info: Gerda Faaij; 06 137 755 94
 Mail: ta.faay@chello.nl
 Web: www.agneskerklindenholt.nl

"Water, bron van leven"

Onze Ontmoetingstuin staat er prachtig bij. Maar we misten nog een wezenlijk onderdeel: een bron van stromend, levend water. Het was het afscheidscadeau voor pastor Jeanne Rens, die het waterelement schonk aan de tuin waarvoor ze zich zo heeft ingezet.

Water is van grote betekenis voor mens en natuur, maar het is door vervuiling, verspilling en klimaatverandering lang niet overal vanzelfsprekend beschikbaar. We moeten er heel zorgvuldig mee omgaan. Ons nieuwe jaarthema sluit dan ook precies aan op het vorige thema "duurzaamheid". In het nieuwe werkjaar kijken we naar verschillende aspecten van water. Water als onmisbare levenskracht en scheppende kracht voor nieuw leven. Maar ook als een niet te beteugelen, vernietigende kracht.

In veel Bijbelverhalen vinden we inspiratie om bezig te zijn met de veelzijdigheid van water. Denk aan het scheppingsverhaal, aan Mozes die water uit de rots slaat en die zijn volk door de Rode Zee leidt en het verhaal van de zondvloed waarop de ark van Noach bleef drijven. Maar ook aan de ontmoeting van Jezus met de vrouw bij de bron.

De programmaraad biedt komend jaar verschillende manieren aan om met deze verhalen bezig te gaan. Daarmee vertaan we misschien beter de kracht van water en het belang om water te beschermen. Zodat het kan blijven stromen en leven geven.
(Half september verschijnt een speciale Zinnvolle Kalender met een overzicht van alle activiteiten waar u in 2019 aan deel kunt nemen)

Leesgroep

woensdag 4 september: 20.00 uur

Overige data: 25-09, 23-10, 13-11, 04-12, 08-01, 19-02, 10(!)-03, 22-04, 13-05, 03-06, 24-06, 08-07

Op dit moment telt deze groep zeven personen van katholieke en protestantse huize die driewekelijks bij elkaar komen. Ze lezen interessante boeken over godsdienst in de breedste zin van het woord. Wie leest, wil er vaak ook over praten. Niet hoogdravend, maar gewoon vanuit de eigen ervaring. Haast als vanzelf ontspint zich een goed gesprek met een inhoud die er toe doet.

Afgelopen jaar lazen we drie boeken: Gerard Lohfink: "Niets aan het einde?" Over opstanding en eeuwig leven. Thomas Halik: "Raak de wonden aan" Adrien Candiard: "De Islam begrijpen. Of beter waarom we er niets van begrijpen".

Wat er in het nieuwe werkjaar gelezen wordt, wordt op de eerste bijeenkomst bepaald..

Hans van Gennip
(j.vangennip@its.ru.nl)

Ontmoetingsgroep 25+

woensdag 4 september 20.00 uur

Overige data: 23-10, 27-11, 18-12, 22-01, 19-02, 18-03, 13-05, 17-06

Je bent tussen 25 en 40 jaar en benieuwd hoe anderen midden in een drukke en chaotische wereld zin en richting zoeken in hun leven? Dan kun je je aansluiten bij de maandelijkse ontmoetingsgroep.

Een thema uit de christelijke geloofstraditie is startpunt van het gesprek over het leven van alledag en de zoektocht naar geluk. Begeleiding: pastor Joska van der Meer (joska.vandermeer@ontmoetingskerk.net)

Kosten: vrijwillige bijdrage welkom

Vraagbaak christendom

vrijdag 13 september 19.00 uur

Overige data: 04-10, 15-11, 19-12
Jongeren en volwassenen die zich (opnieuw) willen verdiepen in wat het christendom inhoudt, zijn van harte welkom bij de groep die vorig jaar begonnen is als 7x basiscatechese.
Niet alle vragen die deelnemers aan het

begin opschreven zijn in die 7 keer besproken en nieuwe vragen zijn welkom! Iedere maand zal er één vraag centraal staan. Er wordt gestart met het opnieuw vullen van de vraagbaak met vragen die je altijd al wilde stellen.

Begeleiding: pastor Joska van der Meer
joska.vandermeer@ontmoetingskerk.net

Kosten: vrijwillige bijdrage

Geloven Nu

woensdag 18 en vrijdag 20 september 10.00 uur

Overige data: 18 en 20-09, 23 en 25-10, 20 en 22-11, 18 en 20-12, 22 en 24-01, 19 en 21-02,

18 en 20-03, 22 en 24-4, 20 en 22-05

Deze groep komt één keer per maand bij elkaar, waarbij u kunt kiezen uit 2 data (woensdag of vrijdag). Men buigt zich meestal over een Bijbeltekst.

Nieuwe deelnemers zijn van harte welkom. Als u zich aanmeldt bij Ineke@keizers-teunissen.nl krijgt u de teksten toegestuurd.

Begeleiding: Theo van Grunsven en/of Ineke Keizers

25 september 20.00 uur (Vredesweek) Rondom het jaarthema: Uit welke bron ontspringt jouw bubbel?

In tijden dat Europa de buitengrenzen steeds meer sluit en de Amerikaanse president Trump een grensmuur bouwt, kiest PAX als thema van de Vredesweek 2019: 'Vrede verbindt over grenzen'. Het thema nodigt uit om de grenzen op te zoeken en te onderzoeken. Want aan de andere kant van de grens wacht vaak een wereld aan ontmoetingen en mogelijkheden. Veel mensen leven steeds meer in de eigen bubbel en spreken steeds minder mensen uit andere bubbels.

Wie uit de eigen bubbel wil stappen, is midden in de vredesweek welkom bij een ontmoeting tussen mensen met verschillende levensbeschouwingen in de Ontmoetingskerk. Vorig jaar waren er vredesliederen uit verschillende levensbeschouwelijke tradities te horen en mee te zingen.

Dit jaar is het interactieve programma is als volgt:

20.00 Welkom en eerste kennismaking met bubbels (niet alcoholisch)

20.30 Ontmoeting door te luisteren naar een aantal persoonlijke verhalen waarin mensen vertellen uit welke bron zij leven.

21.00 Ontmoeting tussen alle deelnemers in gesprek of activiteit.

21.45 Afsluiting

Info: Joska van der Meer, joska.vandermeer@ontmoetingskerk.net

Bijbelkring vol bedevaartsliederen
In de Bijbelkring in de Ontmoetingskerk zullen we ons de komende maanden buigen over de zogenaamde pelgrimspsalmen ('psalmen van de opgang'). Het zijn de psalmen 120 tot en met 134. In vijf clusters van telkens drie psalmen wordt het ultieme thuiskomen bezongen. De weg naar huis wordt beschreven als een pelgrimage naar Jeruzalem. In onze kring zullen we ons beperken tot vier pelgrimage-clusters:

woensdag 25 september:

de psalmen 120-121-122;

woensdag 30 oktober:

de psalmen 123-124-125;

woensdag 27 november:

de psalmen 129-130-131;

woensdag 29 januari:

de psalmen 132-133-134.

Wij zijn telkens bijeen van 20 - 21.30 uur. Als u zich bij mij aanmeldt (henkgols@planet.nl), krijgt u tijdig de nodige teksten toegestuurd.

Henk Gols

Nieuwe Holleweg 2, Beek-Ubbergen
Scriba: Else Schaberg, Esdoornplein 30
6522 HM Nijmegen, 024-3452470,
cschaberg@kpnplanet.nl
Wijkkas: bankrek.nr. NL15ABNA0447964720
kas wijkgemeente Landwijk

Bereikbaarheid pastoraat

Coördinator pastoraat: Jeanette van der Zande (contactinfo in de volgende O&W).

U kunt ook rechtstreeks met de kerkelijk werker contact opnemen:

Marije Klijsma: tel. 06-19047440;

e-mail: m.klijnsma@protestantsekerk.nl

(werkdagen maandag en woensdag)

Voor dringende vragen kunt u op dinsdag, donderdag en vrijdag contact

opnemen met ds. Henk Gols: tel.: 06-51999262; e-mail: henkgols@planet.nl

Gezamenlijk eten op 2 oktober

Nu er in Landwijk minder kerkdiensten zijn, zoeken we naar andere manieren om contact met elkaar te onderhouden. Daarom organiseren we op woensdag 2 oktober van 18 tot 20 uur een maaltijd bij een van ons thuis met ruimte voor gesprek rond het thema Gemeenschap zijn / Verbinding maken. We sturen de uitnodiging aan betrokkenen bij de kleine Bartholomeuskerk, zowel gemeenteleden als bezoekers van de Taize vieringen.

Adres: Jeanette van der Zande, Buizerdstraat 13, 6573 AV Beek

Aantal deelnemers: 5-20, inloop vanaf 17.30 uur, kosten: 2,50 euro.

Aanmelden: voor 30 september bij jvanderzande8@upcmail.nl of via sms of whatsapp op 06 - 30308589.

Bij voldoende belangstelling willen we vaker een dergelijke maaltijd organiseren. Mocht je op 2 oktober verhinderd zijn, maar wel belangstelling hebben voor volgende data, laat ons dat dan ook weten.

We hopen op een mooie avond.

Marije Klijnsma, Jeanette van der Zande, Paul van Woerkom

'The circle of life' en de sectieraad Landwijk

De titel van de afscheidsdienst van de sectieraad van Landwijk op 7 juli was 'The circle of life', de kringloop van het leven. Bij die kringloop van het leven hoort afscheid nemen, maar zeker ook nieuw leven. Zo gaat het met de seizoenen en zo gaat het met ons geloof en de dingen die we meemaken. De leden van de sectieraad hebben afscheid genomen en werden bedankt voor hun inzet. Er waren insignes voor de organisatoren die al velen jaren de diensten ondersteunen. We hebben samen geluisterd naar woorden uit de Bijbel, gezongen en gebeden. En na de dienst was er een heerlijk buffet om het kerkseizoen af te sluiten en elkaar een goede zomer te wensen.

Een nieuw begin

Het nieuwe begin zal er ook zijn. Daar zijn verschillende mensen druk mee bezig. Een aantal dingen is al geregeld. Er heeft zich een aantal mensen opgegeven om voor alles in de kerk te zorgen bij de kerkdiensten. Vanaf september zal er daardoor elke maand een kerkdienst zijn in de kleine Bartholomeuskerk. Meestal zal dit de derde zondag van de maand zijn. Voor het najaar zijn dat de volgende data: 15 september, 20 oktober, 17 november en 25 december.

Op 24 juni hebben we met mensen die zich betrokken voelen bij Landwijk gepraat over het pastoraat. Er heeft zich inmiddels een aantal mensen opgegeven om gemeenteleden te bezoeken. In september komen we met de vrijwilligers bij elkaar om verdere afspraken te maken.

Op 24 juni was er ruimte voor ideeën, zorgen, vragen en wensen over de gemeenschap in Landwijk. We hebben een open gesprek met elkaar gevoerd waarin verschillende dingen gedeeld konden worden.

Er staat al een aantal dingen gepland voor dit najaar. Er worden twee Taizévieringen georganiseerd. En in oktober zal er een gezamenlijke maaltijd zijn.

Marije Klijnsma

Oecumenisch Citypastoraat /
Thuis in de Stevenskerk

In het centrum zijn activiteiten van het Oecumenisch Citypastoraat in de - Stevenskerk (www.ocp-nijmegen.nl) postadres: Kerkboog 2, 6511 VX Nijmegen - St. Jacobskapel (Glashuis 4, 6511 CR Nijmegen, www.jacobskapel-nijmegen.nl) - Titus Brandsma kapel (Dodendaal) Pastorale contactadres: Joke Poot (ouderling), tel. 024-3559193, e-mail: pootjohanna@gmail.com adres: Heiweg 46, 6533 PE Nijmegen Steunfonds OCP: NL96 INGB 0003957056

Oecumenische diensten binnenstad

Stevenskerk:

In de Stevenskerk wordt al 45 jaar op oecumenische wijze eredienst gehouden. Elke zondag om 10 uur is er een dienst van Schrift en Tafel, verzorgd door het Oecumenisch Citypastoraat. Er is een wekelijks vrijdagmiddaggebed om 13 uur in de Stiltekerk van de Stevenskerk, onder verantwoordelijkheid van de Raad van Kerken. Op de eerste zaterdag van de maand is er een vesper, gezongen naar het voorbeeld van de Engelse Choral Evensong.

Zondag 22 september om 10 uur: protestantse 'dienst met véél kinderen'.

Sint-Jacobskapel:

De Sint-Jacobskapel aan het Glashuis in de benedenstad is een statie op de oude bedevaartroute naar Santiago de Compostela. Op elke tweede zondag van de maand om 11.30 uur wordt er kerkdienst gehouden: een 'Jacobsviering voor mensen onderweg'. Na de viering volgt meestal het reisverslag van een van de pelgrims. Voorganger op 8 september: Pater Paul Reehuis.

Zangers gevraagd voor cantorij

De cantorij van de Stevenskerk zingt twee keer per maand in de zondagse eredienst. Sinds enkele maanden heeft de cantorij een nieuwe dirigent met ambitie, Wolfgang Lange. De cantorij behoeft uitbreiding: er zijn zangers nodig, in alle stemsoorten. Welkom dus! Aanmelden via wklange@hotmail.com

Straatkerk

Iedere zondag van 15.30-17.30 uur is de Titus Brandsma Kapel (aan de Kroonstraat) open voor mensen van de straat en kunnen zij elkaar ontmoeten van mens tot mens, niets meer en niets minder. Van 16.00-16.45 uur is er een korte viering.

Secretaris/sécrétaire: Cor de Jonge
Clingendaal 13, 6715 JG Ede
tel (0318) 637307

e-mail: eglisewallonnearnhem@gmail.com
website: www.waalsekerkarnhem.nl

Eglise Wallonne

De eerstvolgende kerkdienst van de Waalse gemeente in de zuiderkapel van de Stevenskerk is op zondagmiddag 13 oktober. Vocaal Theologen Ensemble zal in deze dienst Franstalig repertoire van o.a. Jan Pzn. Sweelinck en Claude Goudimel ten gehore brengen. In de dienst gaat ds. Hartman Out uit Den Haag voor. In het liturgieboekje worden delen van de Franstalige dienst voorzien van Nederlandse vertalingen.

Evangelisch-Lutherse
Gemeente Nijmegen

Evangelisch-Lutherse gemeente Zuid-Nederland, Kern Nijmegen
kerkgebouw: Prins Hendrikstraat 79, 6521 AX Nijmegen
website: www.lutherszuidnederland.nl
predikant: ds. Susanne Freytag,
tel: 06-43955283, mail: ds.freytag@lutherszuidnederland.nl
contactpersoon: prof. dr. Makrus Matthias,
Philippuslaan 9, 6564 AL Heilig Landstichting,
tel: 024-8488744, mail: mmatthias@pthu.nl

Agenda

Zondag 1 september, 10:00u: buitendag
Zaterdag 13 september 11:00-16:00u
en zondag 14 september 12:00-16:00u: Open Monumentendag
Maandag 16 september, 19:30 u: Kerncommissie
Zondag 29 september, 10:00 u: anderssoortige bijeenkomst: De dag van Michaël en alle engelen
Donderdag 31 oktober, 19:30 u: dienst op hervormingsdag

De dag van Michaël en alle engelen

Wanneer er een vijfde zondag in de maand is houden we op zondag een anderssoortige bijeenkomst. 29 september is een vijfde zondag en tegelijkertijd 'de dag van Michaël en alle engelen'. We gaan het die ochtend over engelen hebben. Of u nu gelooft in engelen of niet speelt geen rol. We luisteren naar een enkel Bijbelverhaal waarin een engel een rol speelt. Ook kijken we ernaar hoe engelen worden afgebeeld. Als u zelf een afbeelding heeft van een engel die u aanspreekt of raakt. Wilt u die dan meebrengen naar deze bijeenkomst?

Susanne Freytag verzorgt deze bijeenkomst.

Terugblik op de kerkennacht

Op vrijdagdag 21 juni organiseerde de Raad van Kerken de kerkennacht 2019 met een wandelpelgrimagede en twee fetspelgrimagede. De Lutherse Kerk was het laatste station van één van de fietspelgrimagede. Het groepje deelnemers kwam later dan gepland de kerk binnen. De bedoeling was om een verrassende kant van de kerk te laten zien. Ds. Susanne Freytag vertelt over Luther en zijn voorliefde voor de muziek. De deelnemers gingen ook zelf een aantal liederen zingen. Daarna was er een hapje en een drankje. Hierdoor bleef men graag nog even hangen en ging men met elkaar in gesprek. Van de twee andere pelgrimagede kwamen nog mensen erbij en het was zo gezellig dat menigeen pas na twaalfen de kerk verliet.

Openstelling Lutherse kerk tijdens Vierdaagse groot succes

Dit jaar hebben we voor het eerst de kerk met de vierdaagse opengesteld. Dat past bij ons beleid van de gemeente om de kerk meer te verbinden met de wijk en de stad. Dankzij de grote banner was het voor veel voorbijgangers herkenbaar dat de kerk open was. De kerk was ingericht als een 'Pleisterplaats voor de ziel', een ruimte voor stilte en rust. Van de mogelijkheid om een kaars te branden of iets in het gebeden/gastenboekje te schrijven werd regelmatig gebruik gemaakt: "Fijn dat dit er is" stond er.

Over de vier dagen hebben we meer dan 160 bezoekers gehad. Het was bijzonder om mee te maken hoeveel mensen het waardeerden dat de kerk deze keer geopend was. Mensen zetten hun fiets rondom het gebouw, anderen rustten op het muurtje rondom de kerk uit. En nu konden ze ook even naar binnen.

De ontmoetingen met de wandelaars en voorbijgangers maakten deze dagen waardevol. Het was ook fijn om te merken dat er over de vier dagen verdeeld telkens weer andere gastvrouwen- en -mannen bereid waren om dit mogelijk te maken. We zaten voor de kerk onder een parasol, zorgden voor koffie en thee en hielden samen een oogje in het zeil. Volgend jaar weer!

ds. Susanne Freytag

Open Monumentendag

De Lutherse kerk is tijdens Open Monumentendag op zaterdag 13 september van 11-16 uur en op zondag 14 september van 12-16 uur geopend.

Cantorij Stevenskerk

De cantorij gaat na de zomer weer aan de slag. We zingen tot aan de herfstvakantie in de Stevenskerk met het prachtige Königorgel en het koororgel.

Wolfgang Lange gaat weer enthousiast met de cantorij aan de slag met oude kerkmuziek, maar ook nieuwe liturgische muziek. Elke dinsdag repeteren we van 20.00-22.00 uur in de mooie Zuiderkapel van de Stevenskerk. En we zingen 2 keer per maand in de zondagse viering van 10.00 uur.

Verder zullen we dit jaar een aantal keer een mannenschola en een vrouwenschola gaan inplannen. In december komt er een avond waarin we carols gaan zingen. Meer informatie volgt.

Dit zijn de data voor de vieringen waarin de cantorij zingt: 8 en 22 september, 6 en 20 oktober

Wil je een keer in een viering meezingen? Dan sluit je twee keer bij de repetities aan. Of kom eens op een zondag in de viering luisteren.

Meer weten? Stuur een berichtje aan Wolfgang Lange; wklange@hotmail.com of wagelink@xs4all.nl

Studenten zoeken kamers

Onze 18-jarige zoon gaat dit studiejaar studeren aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Nu zijn we op zoek naar een kamer voor hem. Wellicht zijn er binnen uw kerkgemeenschap mogelijkheden bij gemeenteleden om (tijdelijk) een kamer te huren?

Judith van der Werff (PKN Parkstad)
tel. 06 - 12 23 55 24

Mijn naam is Frank Rodijk, ik kom uit Heerde en ga Scheikunde studeren aan de RU in Nijmegen. Ik ben op zoek naar een kamer. Kunt u me helpen? Alvast hartelijk dank.

Contact via tel. 06 - 25 56 83 29 of email: j.rodijk@hccnet.nl

Guillermo Lange (20 jaar) gaat per 1 september in Nijmegen bedrijfskunde studeren. Hij zoekt een kamer in Nijmegen of directe omgeving. Zijn budget is maandelijks 500 euro, inclusief energiekosten. Contact via guillermo1999@hotmail.nl of tel. 06-40597742.

Concert ZOMER2019

De Concertzomer 2019 van de Nijmeegse Orgelkring heeft in de Stevenskerk nog twee concerten in petto. Dinsdag 27 augustus speelt Matthias Havinga muziek uit drie stijlperiodes. Een week later sluit de Concertzomer af met een bijzonder filmimprovisatieconcert. Daarbij wordt de stomme film 'Der Golem: wie er in die Welt kam' live begeleid door het virtuoze HOT (Het Orgel Trio).

Kaartjes voor de concerten kosten 10 euro en de avonden beginnen om 20.30 uur.

3 september: Het Orgel Trio begeleidt live de film 'Der Golem: wie er in die Welt kam'

Der Golem: wie er in die Welt kam is een klassieker van het expressionisme, over de oersterke superheld golem die zich ontpopt tot een Frankensteinachtig monster. In het Praag in de zestiende eeuw lijden de inwoners van het getto hevig onder het antisemitische regime van keizer Rudolf II. Rabbi Jehoda ben Betsalel Löw wil zijn geloofsgenoten beschermen door uit een massief stuk klei een golem te creëren, een oersterke superheld. Maar het hulpje van de rabbi zet de golem in voor eigen doeleinden. De golem waart als de grote vernietiger rond in het getto, ver buiten bereik van zijn schepper.

De film krijgt live muzikale begeleiding door het virtuoze improvisatie trio Het Orgel Trio, bestaande uit organist Berry van Berkum, klarinettist Steven Kamperman en bassist Dion Nijland

27 augustus: Matthias Havinga verbindt stijlperiodes
Matthias Havinga verbindt muziek uit drie stijlperiodes. Hij start met Mendelssohn die geworteld in de barok en met diepe bewondering voor Bach, de eerste echte Romantiek-componist voor orgel was. Diens Sonata IV biedt een aantrekkelijk samenspel tussen barokke polyfonie en romantische atmosfeer. Daarna volgen twee eigentijdse werken, die zeer recent door hemzelf en zijn docent Jacques van Ootmersen zijn gecomponeerd. Aan het slot keert Havinga terug naar de wortels van Mendelssohn en vele andere componisten: Bach.

Bachcantate in Petruskerk

Elke tweede zondag van de maand om 19.30 uur wordt in de Petruskerk (Schependomlaan 85) een cantate van J.S. Bach uitgevoerd. Met solisten, koor en orkest. Het slotkoraal wordt vooraf ingestudeerd zodat iedereen die wil, kan meezingen.

Iedereen is hartelijk welkom, de toegang is vrij. Voor meer informatie: www.bach-cantates-nijmegen.nl

Zondag 8 september, 19.30 uur: Cantate BWV 137 "Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren"

We gaan weer een nieuw seizoen tegemoet met iedere maand een prachtige cantate! En we openen met de feestelijke BWV 137, door Bach in 1725 gecomponeerd voor deze zondag van het kerkelijk jaar. Bach heeft de tekst van de vijf verzen van het oorspronkelijke lied onveranderd overgenomen. De eenheid van de cantate wordt versterkt doordat ieder deel met dezelfde woorden begint, terwijl ook de koraalmelodie in elk deel minder of meer onmiddellijk herkenbaar terugkomt.

De opbouw van de cantate is heel symmetrisch. In het openingsdeel en het slotkoraal zingen de sopranen de melodie. Het feestelijke karakter wordt onderstreept doordat deze delen worden opgeluisterd door drie trompetten en pauken. In het slotkoraal vormen zij zelfs een toegevoegd kwartet waardoor de cantate achtstemmig wordt afgesloten. Binnen deze uitbundige omlijsting zijn de drie aria's meer ingetogen. Het tweede deel opent met een viool solo, en daarbinnen horen we de koor-alten het tweede vers van het koraal zingen. Het vierde deel is een aria voor de tenor, met een virtuoze cellopartij, waardoorheen de trompet de koraalmelodie speelt. Bach brengt hier een uitzonderlijk geraffineerd contrast aan: de aria als geheel staat in mineur (a-klein), maar het erdoorheen geweven koraal staat in majeur (C-groot)! Hetzelfde zal hij later doen in het openingskoor van de Matthäus Passion (e-klein) met het ingeweven koraal dat door de jongetjes gezongen wordt (G-groot).

Het derde deel vormt het hart van de cantate. Het is een dubbel-duet voor de twee hobo's enerzijds en de sopraan en de bas anderzijds. Ook hier worden we aan de koraalmelodie herinnerd, nu meer indirect in de vorm van omspelingen. Dit grote middendeel is het meest introverte - waarna de muziek om zo te zeggen weer open bloeit naar het samen gezongen slotkoraal.

Dienst met véél kinderen op 22 september

Zondag 22 september om 10 uur is er in de Stevenskerk een gezamenlijke dienst voor heel onze Protestantse Gemeente. Een bijzondere rol in de dienst is weggelegd voor de kinderen.

Aan de architectuur van de Stevenskerk kunnen we aflezen wat het is om gemeente te zijn. Hoog boven ons zien we de ribben van de gewelven. Eén steen blijft niet in de lucht hangen, maar vele stenen samen blijken een stevige boog te kunnen vormen: hoog boven de grond houden de stenen elkaar op hun plek. We gaan het in de dienst hebben over samenhang en verbinding.

Henk Gols en Marije Klijsma

Over de liturgie (deel 2)

Vorige Over & Weer is ds. Susanne Freytag gestart met een serie bijdragen over de liturgie en haar diverse onderdelen. Het gaat in deze tweede aflevering om de weg hoe de kerkganger met lijf en ziel in de eredienst arriveert. Er gaat heel wat eraan vooraf totdat de eredienst dan ook echt begint.

Het is geen dwang, het is ook geen aan enkelingen voorbehouden privilege. Het is een mysterieuze roepstem die een mens uit vrije keus in beweging brengt om naar een kerkdienst te gaan. Op gezette tijden, meestal op zondagochtend, komt zo een groep mensen bij elkaar in een ruimte die ingericht is voor de eredienst. Hieronder nu een aantal elementen die aan een kerkdienst voorafgaan.

Kerkgang

In dat woord zit het woordje 'gaan'. De kerkganger gaat op weg van huis, op weg uit zijn of haar alledaagse leven naar de kerk. Of zoals Luther het omschrijft: wie honger heeft naar genade die komt om levensvernieuwing bij God te ervaren, alleen zijn er velen, met name de zelfverzekerde lieden, zo Luther, die nog geen honger naar genade hebben. In de eredienst wordt levenskracht geschonken en het leven gevierd.

Kleren

De predikant trekt een toga aan waardoor de persoonlijke stijl van kleding onder een gewaad wordt verborgen want daar gaat het tijdens de eredienst even niet om. Dat leidt alleen maar af. Vroeger ging met in het zwart gekleed naar de kerk. Die tijd is gelukkig voorbij. Het is best opvallend dat mensen zich voor een kerkdienst wel even wat netter kleden dan op een gewone dag; een oudere vrouw in een mooi kleurig mantelpakje, de jonge man in een spijkerbroek met een gestreken bloes. Ieder op zijn eigen manier! Zo laten de kerkgangers zien dat een kerkdienst niet iets alledaags is.

Klokken

Al eeuwen luiden de klokken als een uitnodiging om naar de kerk te gaan. Er waren helaas ook eeuwen dat het de lutheranen in Nederland niet was toegestaan om klokken te luiden voor hun eredienst. Het klokgelui laat in het openbaar horen dat mensen samenkomen om te bidden. De dienst is er voor allen, ook voor hen die niet (kunnen) komen.

Paaskaars

De Paaskaars brandt al als de kerkgangers binnenkomen. De brandende kaars is teken van de aanwezigheid van de Heer. Aan de paaskaars worden alle andere kaarsen (bijvoorbeeld kaarsen op de avondmaalstafel, licht dat meegaat naar de kindernevendienst, de doopkaarsen) aangestoken.

Binnenkomen

De kerkganger komt binnen en wordt hopelijk begroet door iemand, de predikant, een kerkenraadslid of een gastheer of -vrouw. Het doet een mens goed om gegroet en gezien te worden. In China maakte ik het mee dat bij de ingang van een kerk, waar honderden mensen naar de dienst kwamen, een groepje dames zat die iedere kerkganger begroetten met de woorden 'Jesus houdt van u'. Dat vond ik een heel mooi en ook inhoudelijk gebaar. De één vindt het vervolgens prettig om met bekenden wat bij te praten de ander vindt het prettig om zich in rust voor te bereiden op de dienst en gaat in de kerkruimte zitten. In sommige kerken is er ook een plek waar men bij binnenkomst een kaarsje kan aansteken, een vorm van gebed voor iets of iemand.

Kerkruimte

Een kerkruimte is bestemd voor de eredienst, voor de ontmoeting met God. Soms wordt een aula of huiskamer ingericht voor de kerkdienst. De ontmoeting met het goddelijke heeft voor ons mensen blijkbaar een afgebakende ruimte nodig. Zelfs in de aula of huiskamer wordt er dan goed nagedacht hoe deze aan te kleden. Aan de ene kant wordt er plaatsgemaakt voor waar de mensen zitten en aan de andere kant wordt er een liturgische ruimte afgebakend waar de liturgie plaatsvindt. Daar komen alleen zij die een taak hebben in de liturgie.

Praeludium – orgelvoorspel

Het orgel gaat spelen. Dat is het moment om de gesprekken te staken en stil te worden om te luisteren. De muziek wil ons opnemen in de klankruimte en dynamiek van de dienst. Zo helpt het orgelspel de kerkganger om de eigen besognes los te laten en te beginnen met luisteren. Onder het orgelvoorspel komen ook de predikant met de anderen in de dienst meewerken de kerk binnen.

Mededelingen

De dienst staat op het punt van beginnen en dan staat de ouderling op en gaat eerst de mededelingen voorlezen. Het gaat dan grotendeels om mededelingen die niets met de ophandenzijnde dienst te maken hebben maar over wat er verder in de gemeente georganiseerd wordt. Aan het begin wordt vaak ook het collectiedoel genoemd en de naam van de persoon voor wie de bloemen bestemd zijn. Dat is veelal zo gebruikelijk. Maar voor u als kerkganger lijkt dit eerder op een geheugentest. Want de vraag is dan hoeveel u hiervan na de dienst nog heeft onthouden, na alles wat u in de dienst gehoord en beleefd heeft. De mededelingen kunnen wellicht beter na de preek of eventueel na de zegen worden gedaan. Bloemen

Heeft u zich eens afgevraagd waarom en voor wie er bloemen op de altaartafel staan? Elke dienst is in zekere zin een feest daarom brengen wij bloemen mee voor God. Want God is de gastgever van dit feest. Voor God en voor het feest zetten we de bloemen neer. Er is vervolgens het goede gebruik ontstaan om de bloemen na afloop van het feest aan iemand mee te geven of naar iemand toe te brengen die door omstandigheden niet bij de dienst kon zijn. Maar wanneer er al aan het begin van de dienst gezegd wordt voor wie de bloemen bestemd zijn dan lijkt het alsof de bloemen helemaal niet meer voor God en voor het feest dat we dat uur samen vieren bestemd zijn.

Kaarsen op de altaartafel

Deze twee kaarsen herinneren nog aan de kaarsen die aan beide zijden bij een intocht mee werden gedragen en vervolgens op het altaar werden geplaatst. Als deze niet al branden steekt de ouderling vanuit de Paaskaars de twee kaarsen op de altaartafel aan.

Handdruk

Wanneer de ouderling uitgesproken is gaat de voorganger staan. De ouderling geeft de voorganger een hand. In deze handdruk komt de betrokkenheid van de kerkenraad bij de dienst tot uitdrukking. Na het aansteken van de kaarsen en de handdruk begint de dienst!

Ds. Susanne Freytag

Albertinumlezingen 2019: Het gebroken midden in de samenleving

Er wordt een grote tweedeling in de maatschappij geconstateerd: het midden is gebroken. De economische middenklasse dreigt vermorzeld te worden door de globalisering die bepaalde bedrijven bevoorrecht en een commerciële elite rijk maakt.

In Nederland uiten zich de onlustgevoelens bij de laatste verkiezingen onder andere in de opkomst van het Forum voor Democratie. De ontzuiling heeft in Nederland religie en wereldbeschouwing als bindend element in de samenleving opzij geschoven. Hoe moet je die secularisatie waarderen? Kunnen we het 'ware' midden nog terugvinden?

19 september: Wie profiteert er van de globalisering en wie niet?

Spreeker: prof. dr. Coen Teulings, hoogleraar Universiteit Utrecht en oud-voorzitter Centraal Planbureau.

De welvaartsgroei voor grote groepen in heel de wereld is het gevolg van de succesvolle globalisering. Maar door een ongelijke verdeling van de winsten is het politieke draagvlak voor de globalisering verloren gegaan. Vooral de lagere middenklasse is geraakt en reageert populistisch. Sociale splitsingen komen op. Hoe zit dat specifiek in Nederland? In Nederland is het eigenlijk nog rustig en manifesteren zich de onlustgevoelens niet op straat. Is misschien onze Nederlandse economie succesvoller dan de Franse? Kan de globalisering nog ingebed worden in voorwaarden die op sociale rechtvaardigheid gebaseerd zijn?

26 september: De cultus van de mensenrechten

Spreeker: prof. mr. dr. Willem van Genugten, emeritus hoogleraar Internationaal Recht Tilburg University en oud-adviseur Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Zaken als migratie en de rechten van de mens hebben sinds de Tweede Wereldoorlog geleid tot veel grensoverschrijdende verdragen en beleidsafspraken. Daarbij heeft het Westen zich in de ogen van velen alle zorgen van de wereld op de hals gehaald. Ook houdt het volgens hen tot nu toe uitverkoop ten koste van de eigen bevolking, door ruimhartig voorrang te geven aan de hulpbehoevende medemens. 'Van de globalisten mogen we niets meer' en 'migranten gaan altijd voor', aldus de antiglobalisten. En wellicht erger nog: wie er iets van zegt, heeft 'het' niet begrepen.

Deze lezing gaat in op de grondslagen van migratie en de rechten van de mens. De zorgen van de antiglobalisten worden onderworpen aan een serieuze en open inspectie.

3 oktober: Religie en het gebroken midden van de samenleving

Spreeker: prof. dr. Hans Boutellier, directeur Verwey-Jonker Instituut en hoogleraar VU.

Religie was door haar vele confessies in Nederland enerzijds splitsend aanwezig, maar tegelijkertijd verenigden die confessies met hun organisaties in zich de verschillende lagen in het middenveld van de samenleving. Tevens waren zij, en zo ook de socialistische gemeenschap, plaatsen van reflectie over waarden en normen, waarop de democratische rechtsorde steunde. Door de secularisatie is dit verdwenen. Maar is daarmee alle geloof weggevallen? Wat kunnen ideologieën en religies nog betekenen voor de binding in de samenleving en de ondersteuning van de democratie? Kun je die ondersteuning aan de juristen overlaten?

10 oktober: Het volk en de intellectueel

Spreeker: prof. dr. René ten Bos, hoogleraar filosofie Radboud Universiteit, in 2018 'Filosoof des Vaderlands'.

Volgens Plato zit het volk in een donkere grot en moet het verlicht worden. Daarom stelt de Franse politicoloog Dominique Moisi dat de intellectueel de sterren moet laten oplichten voor het volk. Volgens René ten Bos is echter de grot zo donker niet en de intellectueel niet zo verlicht als men denkt. Het volk moet zich niet laten imponeren.

Wat is dan nog de taak van de intellectueel? Is hij nog degene die zich verplicht voelt vanuit zijn vakbekwaamheid een bijdrage aan het publieke debat te leveren? Vroeger kon de confessionele en socialistische intellectueel opkomen voor de belangen van zijn volk of volksdeel. Kan dat nu nog? Waar staat dan de intellectueel die opkomt voor de belangen van de migrant tegenover het volk?

Algemene informatie

De lezingen worden op donderdag van 19.30 tot 21.30 uur gehouden in de zijkapel van de Dominicuskerk te Nijmegen, uitsluitend bereikbaar via de hoofdingang aan het kerkplein, Prof. Molkenboerstraat 5.

Na een koffiepauze rond 20.30 uur is er tot 21.30 uur gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken.

De entree bedraagt 7 euro per lezing (de lezingen zijn ook afzonderlijk te volgen).

Meer informatie op: www.albertinumgenootschap.nl

Boekenmarkt voor kansarme kinderen in Boekarest

Net als voorgaande jaren organiseert de Werkgroep Diaconie van het Oecumenisch City Pastoraat tijdens de Open Monumentendagen (14 en 15 september) een boekenmarkt in de Stevenskerk. De opbrengst van de boekenmarkt gaat volledig naar Caminul Phillip, een opvanghuis voor kansarme kinderen in Boekarest (www.caminul-phillip.ro). Het OCP steunt dit doel al sinds 2005.

Je vindt op de boekenmarkt veel boeken vanaf 50 eurocent! Van romans tot kunstboeken, van thrillers tot theologie, zingeving, kinderboeken en hobby. Daarnaast is er een mooi aanbod aan sieraden. Bovendien vinden in de Stevenskerk in het Open Monumentenweekend allerlei speciale activiteiten plaats, zoals een expositie en orgelspel op zaterdagmiddag (zie www.stevenskerk.nl). Tijden: zaterdag 14 september 10.30 - 17.00 uur en zondag 15 september 12.00 - 17.00 uur.

Hebreeuwse miniaturen שלום

In herinnering

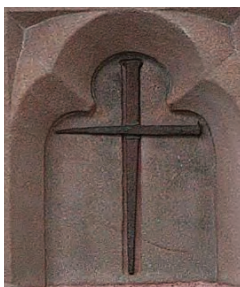
Het heeft wat gesteggel gekost, maar in Amsterdam is nu dan toch eindelijk de bouw begonnen van het zogeheten Namenmonument ter nagedachtenis aan de 102.000 Nederlandse Joden, Sinti en Roma die tijdens de Tweede Wereldoorlog door de nazi's zijn vermoord.

Het monument is ontworpen door de bekende architect Daniel Libeskind, die onder meer tekende voor het Joods Museum in Berlijn. Hij heeft bedacht om muren te metselen van 102.000 bakstenen, met op elke steen de naam van een slachtoffer.

Een bijzonder aspect van het ontwerp wordt duidelijk als je het vanuit de hemel bekijkt. De op het eerste gezicht grillig lopende muren blijken vier Hebreeuwse letters te vormen. Ze zijn bijna pijnlijk scherp en hoekig van vorm, zoals vaker bij Libeskind. Het gaat, van rechts naar links, om de letters l, z, k en r. Zoals gebruikelijk moet je de klinkers zelf aanvullen, moet je weten dat je de k hier uitspreekt als ch, en dan staat er *lezécher*, 'in herinnering'.

Arian Verheij
www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen

Vrijdagmiddaggebed in Stevenskerk

Elke vrijdagmiddag wordt op vele plaatsen in de wereld een korte gebedsdienst gehouden 'voor vrede en verzoening'. De lokatie is doorgaans een kerk of kapel die door oorlogsgeweld beschadigd geraakt of geheel verwoest is. Vanuit die gewonde plekken klinkt wekelijks het gebed om vrede in de wereld.

Ook in de Stiltekapel van de Stevenskerk wordt het gebed gebeden, elke vrijdag om 13 uur. De Raad van kerken Nijmegen en Omstreken heeft het gebed onder haar hoede. Eens per maand gaat iemand voor uit de geloofsgemeenschappen die deel uitmaken van de Raad.

Het vrijdagmiddaggebed maakt deel uit van een wereldwijd netwerk van verzoening en vrede, waarvan de kathedraal van het Engelse Coventry (www.crossof-nails.org) de spil vormt.

Henk Gols

Choral Evensong in de Stevenskerk

Op zaterdag 7 september start een nieuwe serie maandelijkse Engelse Koorvespers. Prachtig klinkt in onze eigen Stevenskerk de avondliturgie van overzee, gezongen door Capella Cumerana. De vespers duren van 16 - 16.45 uur.

De data in de komende tijd: 7 september, 5 oktober, 2 november, 7 december.

Henk Gols

Thuis in het Rijk van Nijmegen

Met meer dan 30 jaar ervaring in het Rijk van Nijmegen kennen we zo'n beetje iedere straat, steegje en laan. Uw garantie voor een zorgvuldig advies over welke woning aansluit bij uw persoonlijke woonwens. Door lokale markt- en mediakennis weten wij precies hoe wij uw woning bij verkoop in het juiste daglicht moeten zetten.

Meer weten? Neem dan contact op met
Juliëtte van Anken of Onno Disveld.

Pontanusstraat 1 | 6524 HA Nijmegen | 024 - 322 36 26
info@vananken.nl | www.vananken.nl

...een keurmerk in uitvaartzorg...

"Monuta staat voor kwaliteit. Al jaren. Persoonlijke zorg van betrokken uitvaartverzorgers. Het afscheid centraal stellen. Nabestaanden ruimte bieden. Dat is kwaliteit. Die kwaliteit is nu bekroond met een onafhankelijk keurmerk; het Keurmerk Uitvaartzorg. Mocht u nog twijfelen dan kunt u er nu zeker van zijn: elke uitvaart is bij Monuta in goede handen."

Monuta
Uitvaartzorg en -verzekeringen

Postweg 60, Nijmegen, Tel: (024) 322 22 86
Vossengraaf 1, Millingen a/d Rijn, Tel: (024) 322 22 86
Koningstraat 93, Druten, Tel: (0487) 51 82 49

Dag en nacht bereikbaar

Kijk ook eens op www.monuta.nl voor diverse lezingen in onze uitvaartcentra.

Protestantse Gemeente Nijmegen

Kerkenraad

Scriba: G. Hoek, p/a Kerkelijk Bureau,
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen
Tel. Kerkelijk Bureau: 024 3234854
(alleen dinsdag van 10:00 tot 12:00 uur)
Tel. privé: 024 3565177
Mobiel: 06 16300328
E-mail: scriba.pgn@kpnmail.nl

Kerkelijk bureau

Groenestraat 172, 6531 HW Nijmegen.
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen.
Tel. (024) 3234854, bereikbaar dinsdag
van 10 tot 12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

Collectebonnen door overmaking van
50 euro of een meervoud op
NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.
Prot. Gemeente te Nijmegen in
Nijmegen, o.v.v. 'Collectebonnen'

College van Kerkrentmeesters

Secretaris: vacant (contact via penning-
meester: Y. Sans, tel. 06 - 15 48 44 31)
Tel. dinsdag 10-12 uur : 024 - 3234854
Postbus 31406, 6503 CK NIJMEGEN
Bank NL74INGB0008245143 tnv Prot.
Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN
Correspondentie bij voorkeur per e-mail:
kerkrentmeesters.pgn@kpnmail.nl

Diaconaal centrum 'de Haard'

Groenestraat 170, 6531 HW Nijmegen
Geopend ma t/m do: 09.00 - 13.00 uur
Postbus 273, 6500 AG Nijmegen
tel. (024) 322 84 80, e-mail:
administratie@kerkinactie-nijmegen.nl
rekeningnr: NL52 INGB 0000 9026 39
t.n.v. Protestantse diaconie Nijmegen

Diaconaal predikant:

ds P. Oosterhoff, tel. (06) 22994450

Algemene adressen

Nederlands Bijbelgenootschap

mevr. R. Timmerman, tel. (024) 3603998
e-mail: r.timmerman28@upcmail.nl

Pro Persona

mw. drs. S.G. Jansen
tel. (024) 3283911 of (06) 13 16 06 83

Pompestichting

ds. Bauk Zondag, tel. (024) 35 27 600,
mobiel: 06 22 98 75 97
e-mail: b.zondag@pompestichting.nl

Radboudumc

ds. A de Vries / ds. R. Huijzer
tel. (024) 3613320

Sint Maartenskliniek

mw. ds. K.M. Heynis, (024) 3659695
m.heijnis@maartenskliniek.nl

Canisius Wilhelminaziekenhuis

mw. drs. Anna Fischer, tel: (024) 3658667
e-mail: a.fischer@cwz.nl

Stichting Kalorama

Nieuwe Holleweg 12
6573 DX Beek (Berg en Dal)
Berber Overdijk en Daniëlla Martina
tel. (024) 684 77 77

Moluks Evangelische Gemeente

Ds. M.J. Pattinasarany, Beek 4,
5815 Mierselo, mobiel: 06 42 43 52 00
e-mail: mjpattinasarany@gmail.com

Stichting Stevenskerk

Kerkboog 2, 6511VX Nijmegen
tel. (024) 3604710
e-mail: info@stevenskerk.nl

Centrum Ontmoeting in Levens- vragen

tel. (024) 3455231
e-mail: info@coil-net.nl

Colofon

Over & Weer is het kerkblad van de
Protestantse Gemeente te Nijmegen

E-mailadres redactie:

over&weer@kerkinactie-nijmegen.nl

Postadres redactie:

Diaconaal bureau 'De Haard'
Groenestraat 170, 6531HW Nijmegen
Tel. 024 - 322 84 80

Kopij voor het volgende nummer dient
uiterlijk op 24 september binnen te zijn.
Kopij graag inleveren zonder opmaak.
Een nummer voor 5 weken.

Voor Dukenburg-Lindenholt is de kopij-
datum steeds twee dagen eerder, dus
nu op 22 september.

Graag via e-mail insturen naar:
redactie@ontmoetingskerk.net

U vindt de laatste uitgaven van
Over & Weer ook als PDF op:
[www.pkn-nijmegen.nl/wordpress/
over-en-weer/](http://www.pkn-nijmegen.nl/wordpress/over-en-weer/)

Geen Over & Weer ontvangen?

Neem dan contact op met het diaconaal
centrum. Indien voorradig kunt u een
vervangend exemplaar ophalen.

Medewerkers:

Paul Oosterhoff, Sabine Schols en
Franz van Vlaanderen

Adreswijzigingen en opzeggingen:

tel. (024) 3234854, dinsdag 10-12 uur
e-mail: kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl

Over & Weer rekeningnummer:

NL04 INGB 0000 1264 36
ten name van Prot. Gem. te Nijmegen

Druk en verzending:

Digidruk VANDENHUL

GRAFMONUMENTEN
NATUURSTEENHANDEL

GODSCHALK

Ambachtsweg 21 - Nijmegen
Telefoon 377 58 76

Data kopijsluiting

2019

nummer 7 - 24 september
nummer 8 - 29 oktober
nummer 9 - 3 december

Versijning:
10 dagen na kopijdatum

Zondag 1 september

Bartholomeüskerk	geen dienst	
Maranathakerk	09.30 uur	ds. J. Waagmeester
Ontmoetingskerk	10.30 uur	startzondag
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Anneke de Vries / Johan Velema
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	buitendag
Studentenkerk	11.00 uur	John Hacking
CWZ	10.30 uur	viering
Pro Persona	11.00 uur	pastor Jan v/d Wal
Radboud umc	10.00 uur	pastor M. Singendonk

Collecte voor: 1. SchuldWegwijzer
2. Sectiekas

Zondag 8 september

Bartholomeüskerk	geen dienst	
Maranathakerk	09.30 uur	startzondag C2020
Ontmoetingskerk	09.30 uur	ds. Henk Gols
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Perla Akerboom / Frits Hendriks
Ev. Lutherse Gem.	geen dienst	
Studentenkerk	11.00 uur	viering
CWZ	10.30 uur	viering
Pro Persona	geen dienst	
Radboud umc	10.00 uur	pastor Ans Bertens

Collecte voor: 1. Protestantse Vrouwendienst
2. PGN

Zondag 15 september

Bartholomeüskerk	10.00 uur	ds. R. Wahl
Maranathakerk	09.30 uur	ds. H. Gols
Ontmoetingskerk	09.30 uur	werkgroep 5e zondag
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	Jan van Hooydonk
Ev. Lutherse Gem.	geen dienst	
Studentenkerk	11.00 uur	viering
CWZ	10.30 uur	viering
Pro Persona	11.00 uur	pastor Jan v/d Wal
Radboud umc	10.00 uur	pastor Wim Smeets

Collecte voor: 1. Sociale zorg / spreekuren
2. Steun de kerken in Midden-Oosten

Zondag 22 september

Bartholomeüskerk	zie Stevenskerk	
Maranathakerk	zie Stevenskerk	
Ontmoetingskerk	zie Stevenskerk	
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	dienst met kinderen
Ev. Lutherse Gem.	geen dienst	
Studentenkerk	11.00 uur	Nicole Schubert
CWZ	10.30 uur	viering
Pro Persona	geen dienst	
Radboud umc	10.00 uur	J. v Nieuwenhuijzen

Collecte voor: 1. 50% diaconie, 50% PGN
2. 50% diaconie, 50% PGN

Zondag 29 september

Bartholomeüskerk	geen dienst	
Maranathakerk	09.30 uur	ds. Paul Oosterhoff
Ontmoetingskerk	09.30 uur	C. Voskuilen
Stevenskerk O.C.P.	10.00 uur	ds. Anneke de Vries / Leo Oosterveen
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	5e zondag viering
Studentenkerk	11.00 uur	viering
CWZ	10.30 uur	viering
Pro Persona	geen dienst	
Radboud umc	10.00 uur	ds. Anneke de Vries

Collecte voor: 1. Stichting Bulawayo
2. PGN

Vredesweek 2019

Iedereen kan iets voor vrede doen! Met die gedachte organiseert PAX ieder jaar de nationale Vredesweek. Samen met duizenden mensen door heel Nederland komen we in actie voor vrede. Dit jaar wordt de Vredesweek georganiseerd van 21 t/m 29 september.

Ook in Nijmegen zijn veel activiteiten in het kader van de Vredesweek. In het Huis van Compassie bijvoorbeeld, dat Ambassade van de Vrede is, zie pagina 4. Kijk voor alle activiteiten op <https://vredesweeknijmegen.nl>

